

Húsvét 5. vasárnapja

Jn 15,1-8

„Aki bennem marad, és én őbenne, az bő termést hoz”

A szőlőtőről és szőlővesszőről szóló képes beszéd a palesztinai szőlészeti hagyományokra alapozódik. Ennek egyik fő jellegzetesége, hogy a szőlővesszőket nem kötötték karóhoz, hanem szabadon hagyták a földön kúszni, hogy leveleikkel árnyékot biztosítsanak a földnek és az később száradjon ki. Ennek következtében az összegabalyodott szőlővesszők között lehetetlen volt rendet teremteni, nem látszott, hogy melyik vessző melyik tőhöz tartozik. Csak akkor derült ki, ha egyiket elvágták, és elszáradt.

Bár R. Bultmann a szőlő hasonlatnak mandeista gnosztikus eredetet tulajdonít, ma már egyértelműen mondhatjuk, hogy a szőlő-hasonlat hozzátartozik a bibliai Izrael világához. A legismertebb prófétai párbeszédet Izajás könyvében, az 5. fejezet 1. versében olvashatjuk, és ez talán irodalmi előzménye ennek a jánosi szövegnek. De megesik, hogy az Úr szőlője azonos Jákobbal, (Iz 27,2-6). De a 80. zsoltár 9-16. versében az Úr szőlőtőt hozott Egyiptomból, és elültette. A szőlőtő óriásivá nőtt. Ez a képes beszéd a választott népre vonatkozik. A Jézus Sirák fia könyvében a bölcsesség a szőlőtő, (24,17) Josephus Flavius tanúsága szerint a heródesi templom bejáratára egy óriási arany szőlővessző került, a nemzeti identitás jelképeként. Qumranból előkerült töredékek Izraelt azonosítják a szőlővesszővel. A qumrani metaforikus beszédben a sajtó és a torony a templomra vonatkozik.

Amikor Jézus a legsajátosabb kinyilatkoztatási formulát alkalmazva kijelenti: „Én vagyok az igazi szőlőtő”, akkor ezzel magát az igazi Izrael képviselőjének nyilvánítja. A képes beszédnek ilyen értelemben súlyos mondanivalója volt, aki nem tartozik Jézushoz, az nem tartozik a hiteles választott néphez. A szőlőtő és a szőlővesszők kölcsönös kapcsolatáról mondtak egy spirituális kapcsolatra utalnak, amely addig gyümölcsöző, ameddig ez a kapcsolat tart. Amint leválik Jézusról, esélye sincs arra, hogy értékes gyümölcsöt teremjen, sőt maga is elszárad.

Jézus tanítása tisztítja meg a tanítványokat, de a megtisztítás csak akkor hatásos, ha fennmarad a közösség Jézussal, az igazi szőlőtővel. János irataiban az Egyház soha nem szervezeti egység, mint Szent Pálnál, aki mindig megteremtette az általa misszionált

közösségnek a szervezeti kereteit. Bizonyára János is megszervezte a közösségeit, de ő erről keveset szól, inkább a spirituális kapcsolatról beszél.

Jézus szeretetében megmaradni, nem eltávolodni az első szeretettől, ahogyan azt a Jelenések könyvében olvashatjuk, életfontosságú minden közösség számára. Az Egyház megújulása mindig az Isten Igéjéből forrászik, a tagok megújulása az Istenhez kötődés megújításából ered. Nem sok értelme van egy nemzetközi szervezethez, a Római Katolikus Egyházhoz tartozni, ha nem ápoljuk kapcsolatunkat Jézussal, az Istennel. A II. Vatikáni Zsinaton a megújulást az Isten Igéjéhez, az Evangéliumhoz fordulásban látták az Egyház vezető püspökei. A szervezeti megújulás csak ennek a vitának a lezárása után következett be.

A hívők más-más helyen találhatók az Egyház szervezetében, néha nem is a szervezet csúcán, de ha kapcsolatuk az Istennel élő, bármely helyről megújíthatja az Egyházat. Teréz anya nem vezetett egyetlen római kongregációt sem, mégis sajátos karizmájával, áldozatos hitéből fakadó jézusi szeretetével megújította az egész indiai Egyházat, és nagy hatással volt az európaiakra is. Az isteni életbe való bekapcsolódás nagy kalandja mindegyikünknek adott, mindegyikünknek van lehetősége értékes „gyümölcsöket” teremni az Egyház számára, ha megmaradunk Isten szeretetében, és ha az Isten is velünk van.

A szőlővessző imája

Az én helyem, Uram, benned van, mint szőlővesszőnek a tőkében. Minden jó bennem tőled származik, ugyanis te táplálsz engem. Te vagy, aki megadod nekem mindazt, amire szükségem van, hogy bőséges termést hozzak. Nélküled nem tudok élni, nem tudom a feladatom végezni, elszáradok. Te mérhetetlen szeretetedben mégis megengeded, hogy ott próbáljak boldogulni, ahol szeretnék. Bűnös szívem el is sodródott tőled messzire. De érzem, tudom, hogy ez nekem nem jó. Szomjazlak téged, Királyom! Vágyódom utánad! Kérlek, segíts nekem megmaradnom benned, hiszen itt, nálad vagyok otthon! Segíts nekem sok gyümölcsöt teremni, hogy Atyám igazi dicsőségére válhassak! Köszönöm, Krisztusom, hogy táplálsz és támaszom vagy! Amen.